

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ

Βουλευτής Ν. Δράμας | Νέα Δημοκρατία

Αθήνα 4 Νοεμβρίου 2024

Α.Π.: 255

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων
κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα

ΘΕΜΑ: Αποζημίωση των καλλιεργητών του ηλιάνθου της Π.Ε. Δράμας

Κύριε Υπουργέ,

Δύο από τους σημαντικότερους δήμους στην πεδιάδα της Δράμας, ο Δήμος Προσοτσάνης και ο Δήμος Δοξάτου, αντιμετωπίζουν τον τελευταίο καιρό ένα κοινό πρόβλημα. Οι άνω των φυσιολογικών επιπέδων θερμοκρασίες, σε συνδυασμό με την παρατεταμένη ανομβρία και ξηρασία, έχουν επηρεάσει αρνητικά, τόσο από πλευράς ποιότητας, όσο και από πλευράς ποσότητας και στρεμματικής απόδοσης την καλλιέργεια του ηλιάνθου, αλλά και παρεμφερών καλλιεργιών π.χ. αραβοσίτου.

Η καλλιέργεια του ηλιάνθου αποτελεί μια, άκρως αποδοτική, ενεργειακή καλλιέργεια με το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής να προορίζεται για την παραγωγή βιομάζας και βιοκαυσίμων. Ο ηλιάνθος, ως εναλλακτική λύση αμειψισποράς στα χειμερινά σιτηρά, έχει προσφέρει υπεραξία στα μη αρδευόμενα χωράφια, που υπό άλλες συνθήκες η εκμετάλλευσή τους δεν θα ήταν προσοδοφόρα. Παράλληλα, προβάλλει ως μια από τις πιο αξιόπιστες λύσεις στη λίστα των ενεργειακών καλλιεργειών, προσφέροντας σταθερό εισόδημα στους παραγωγούς, στα πλαίσια της συμβολαιακής γεωργίας, και με χαμηλό κόστος επένδυσης, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό σε μια περίοδο μεταβολών, αβεβαιότητας και αστάθειας για τους αγρότες.

Οι καλλιεργητές ηλιάνθου βρίσκονται σε αδιέξοδο καθώς στα ήδη έντονα προβλήματα που αντιμετωπίζουν προστέθηκε και η χαμηλή απόδοση του ηλιάνθου, προκαλώντας αναστάτωση και ανασφάλεια. Ο πρωτογενής τομέας παραγωγής, και ειδικότερα η αγροτική παραγωγή, αποτελεί σημαντικό πυλώνα της οικονομικής δραστηριότητας της Π.Ε. Δράμας, ενώ οι επιπτώσεις από αυτές τις ζημιές θα είναι αλυσιδωτές επηρεάζοντας αρνητικά και άλλους κλάδους της τοπικής οικονομίας. Δυστυχώς, μέχρι στιγμής δεν υπάρχει κάποια πρόβλεψη για

αποζημίωση των πληγέντων. Το κράτος και η πολιτεία οφείλουν να παράσχουν έμπρακτη ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής με έμφαση στις απομακρυσμένες και ακριτικές περιοχές, ενισχύοντας την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα του. Σε αντίθετη περίπτωση η περεταίρω ερημοποίηση, όχι μόνο των καλλιεργήσιμων εκτάσεων, αλλά και της υπαίθρου από τους αγρότες – ακρίτες θα αποτελέσει μια θλιβερή και μη αναστρέψιμη πραγματικότητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο κ. Υπουργός ερωτάται:

1. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε αναθεώρηση και επικαιροποίηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ, έτσι ώστε να προσαρμοστεί στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής, όπως αυτές προκύπτουν από τις συνέπειες της οξείας κλιματικής κρίσης, καλύπτοντας ζημιές από εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες, παρατεταμένη ανομβρία και ξηρασία;
2. Θα εξετάσει το Υπουργείο το ενδεχόμενο άμεσης ένταξης της καλλιέργειας ηλίανθου σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, διευρύνοντας το πεδίο ερμηνείας του, και κατατάσσοντας τις συνεχόμενες υψηλές θερμοκρασίες, την παρατεταμένη ανομβρία και την ξηρασία, βάσει επίσημων μετεωρολογικών στοιχείων, ως έκτακτα γεγονότα και δυσμενείς καιρικές συνθήκες;
3. Δεδομένου του επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα του φαινομένου των υψηλών θερμοκρασιών, της παρατεταμένης ανομβρίας και της διαρκούς επιδείνωσης των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης, θα προχωρήσει το Υπουργείο σε εκπόνηση νέων μελετών και την κατασκευή σύγχρονων έργων και υποδομών εγγειοβελτιωτικού χαρακτήρα για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη άρδευση περισσοτέρων εκτάσεων, έτσι ώστε να θωρακιστεί η περιοχή και να αποφευχθούν παρόμοια φαινόμενα ζημιών σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα;
4. Το τρέχον πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) ολοκληρώνεται το 2027, όμως οι συζητήσεις και οι διαβουλεύσεις για το επόμενο έχουν ήδη αρχίσει. Υπάρχει κάποιος προγραμματισμός από πλευράς του Υπουργείου έτσι ώστε στην νέα ΚΑΠ να υπάρχουν ειδικές προβλέψεις για προστασία, αλλά και αποζημίωση των Ελλήνων αγροτών από φαινόμενα υψηλών θερμοκρασιών, παρατεταμένης ανομβρίας και ξηρασίας, που ως αποτέλεσμα της καλπάζουσας κλιματικής κρίσης, τείνουν να αποτελέσουν κανονικότητα για τις χώρες της νότιας Ευρώπης;
5. Τον Σεπτέμβριο πέντε Κράτη – Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βουλγαρία, Ρουμανία, Ιταλία, Γερμανία, Εσθονία) υπέβαλαν αίτημα για να λάβουν άμεση στήριξη για αγρότες που επλήγησαν λόγω της ξηρασίας του καλοκαιριού που μας πέρασε από τον μηχανισμό "CAP agricultural reserve" (αγροτικό αποθεματικό στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027). Προ ολίγων ημερών οι 27 ενέκριναν την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κατανομή της στήριξης ύψους 119,7 εκ. Ευρώ από το "CAP agricultural reserve" στις χώρες που αιτήθηκαν στήριξης. Ενδεικτικά αναφέρω ότι η Βουλγαρία θα λάβει 10,9 εκ. Ευρώ για ζημιές σε καλλιέργειες, του ηλίανθου συμπεριλαμβανομένου. Από τη στιγμή που προβλέπεται καθεστώς στήριξης, υπό

συγκεκριμένες προϋποθέσεις από την ΕΕ, δεν βλέπω προσωπικά γιατί να μην μπορεί και η Ελλάδα να ζητήσει μια τέτοια στήριξη, καθ' όσον προβλέπεται συνολικό ποσό τουλάχιστον 450 εκατ. ευρώ το οποίο μπορεί να διατεθεί ετησίως για τέτοιες ανάγκες από το αγροτικό αποθεματικό της ΚΑΠ. Επομένως, ερωτάται ο κύριος Υπουργός αν το Υπουργείο θα προβεί στις αντίστοιχες ενέργειες και αιτήσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε οι αγρότες της Δράμας να αποζημιωθούν για ζημιές που προκλήθηκαν από τις ίδιες αιτίες σε ίδιες καλλιέργειες σε άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ;

6. Πριν από περίπου 10 μέρες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άναψε το πράσινο φως (με την απόφαση SA.116052) για να δοθούν 400 εκ. Ευρώ, από εθνικούς Ρουμανικούς πόρους, στους Ρουμάνους αγρότες που επλήγησαν αντίστοιχα από την παρατεταμένη ανομβρία και την ξηρασία της περιόδου Σεπτεμβρίου 2023 – Σεπτεμβρίου 2024. Μετά από ενδελεχή εξέταση του αιτήματος της Ρουμανίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάνθηκε ότι μια τέτοια έγκριση είναι σύμφωνη με το Άρθρο 107, Παρ. 3 της Συνθήκης για την Λειτουργία της ΕΕ, που επιτρέπει σε Κράτη – Μέλη να ενισχύουν ορισμένους τομείς της οικονομίας, όταν αυτό δεν επηρεάζει αρνητικά τις συνθήκες του ελεύθερου εμπορίου, και σε συμφωνία με το Κεφάλαιο 3 Παρ. 3 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Κατευθυντήριες Γραμμές Σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις στο Γεωργικό και Δασονομικό Τομέα, τηρώντας τις αρχές της καταλληλότητας και της αναλογικότητας.

Ο Βουλευτής Ν.Δ. Ν. Δράμας

Δημήτρης Κυριαζίδης